

Riksantikvaren
Postboks 8196 Dep
0034 OSLO

Deres ref.: 07/02936-5

Vår ref.: 2005/62/AJN

Dato: 03.08.2010

Vedrørende søknad om dispensasjon fra kml § 8. 1. ledd for automatisk fredete kulturminner med ID 44416, 44417, 14711, 34379 og 115870, Avaldsnes gnr. 86, Karmøy kommune - revidert utgravningsplan

Vi viser til revidert utgravningsplan for forskningsgravning på Avaldsnes gnr. 85, Karmøy kommune, fra Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, datert 9.3.2010 samt Riksantikvarens brev datert 24.4.2009. Vi viser til vår tidligere uttalelse når det gjelder søknaden om dispensasjon fra kml § 8 1.ledd i brev datert 24.2.2009.

Kongsgårdprosjektet Avaldsnes søkte 3.12.2008 om dispensasjon fra kulturminneloven § 8. 1. ledd for en forskningsgravning på Avaldsnes i Karmøy kommune. Prosjektet har etter pålegg fra Riksantikvaren i brev datert 24.4.2009, gjennomført nye forundersøkelser ved hjelp av ikke-destruktive metoder som i liten grad bidro med ny informasjon om kulturminnene på Avaldsnes. Utgravningsplanen er bearbeidet på grunnlag av forundersøkelsene som er gjort, særlig når det gjelder utgravningsmetodikk.

AM er i anledning den reviderte utgravningsplanen blitt bedt av Riksantikvaren i e-post datert 27.5.2010 om å kommentere følgende punkter i utgravningsplanen:

Bevaringstilstand og nedbrytningsprosesser

I prosjektsøknaden fra Kongsgårdprosjektet Avaldsnes blir det vist til rapport fra Riksantikvarieåmbetet i Sverige som dokumenterer omfattende nedbrytningsprosesser på arkeologisk gjenstandmateriale i Sverige. Det vises også til muntlig kontakt med ulike forskningsmiljø i forhold til dette temaet. Tilsvarende undersøkelser, og i en slik skala som den svenske, er ikke gjort i Norge, men det er rimelig god grunn til å tro at resultatene har overføringsverdi. Vår generelle erfaring fra Sørvestlandet er at gjenstander er preget av til dels sterk nedbrytning, men at det også er markerte lokale forskjeller. Mangelen på forskning når det gjelder graden og variasjonene i nedbrytning av arkeologiske gjenstander i jordsmonnet på Vestlandet, gjør det imidlertid vanskelig å forutsi eller foreta en vurdering ut over overnevnte generelle inntrykk. Behovet for forskning på dette feltet er åpenbar.

Utgravningsareal

Kongsgårdprosjektet Avaldsnes har redusert omfanget av inngrepet i forhold til tidligere planer og planlegger å undersøke maksimalt 25 % av funnarealet. Dette vil føre til at en større del enn opprinnelig planlagt av kulturminnene som finnes på Avaldsnes, vil bli bevart for fremtiden. Dette er positivt både når det gjelder graden av autentisitet i kulturminnemiljøet på Avaldsnes og for mulighetene for fremtidige forskningsundersøkelser.

NFR nettverkforskning – jordbruksbosetning

Som oppfølging av vurderingene i St. melding nr. 15 (2007-2008) "Tingenes tale" er det bevilget midler gjennom Norges Forskningsråd til satsning på forskning på materiale fra forvaltningsundersøkelser. De arkeologiske landsdelsmuseene samarbeider om flere prosjekter, der et av disse har som tema jordbruksbosetning. Temaområdet ledes av AM, men med deltakere fra alle museene. Utforming av prosjektene skjer i dialog mellom museene i prosjektgruppene. AM konstaterer at Kongsgårdprosjektet Avaldsnes vil arbeide for å bli en del av dette nettverket. Dersom det rettes henvendelse fra Kongsgårdprosjektet Avaldsnes, vil museet i samarbeid med de øvrige museene som er involvert i prosjektet vurdere dette. Kongsgårdprosjektet Avaldsnes kan eventuelt også koordineres med andre jernalder-/vikingtidsinitiativer som er under planlegging av bl.a. AM når det gjelder kunnskapsutvikling om forhistorisk bosetning på Sør-Vestlandet.

Samarbeidsavtale mellom Arkeologisk museum og Kongsgårdprosjektet Avaldsnes

Dersom RA innvilger dispensasjon fra klm § 8 er Arkeologisk museum innstilt på å utarbeide en fleksibel og fornuftig samarbeidsavtale med Kongsgårdprosjektet Avaldsnes innenfor de rammer som kulturminneloven med forskrifter legger (jf vårt brev til UiO datert 05.10.09). For museet vil følgende punkter stå sentralt i avtalen:

- Kongsgårdprosjektet Avaldsnes må følge AM sine rutiner for katalogisering samt utforming av innberetninger og annet dokumentasjonsmateriale. Alt originalmateriale skal til AM sine arkiver. Dette gjelder også analyseresultater av naturvitenskapelige prøver. Tidspunkt for overlevering etter nærmere avtale. Materialet kan, etter avtale, unntas offentlighet inntil publikasjonen(-e) foreligger.
- Konservering skal forestås av AM etter gjeldende satser.
- Funnene (gjenstander, naturvitenskapelig materiale, etc.) skal, dersom ikke annet er avtalt, fortløpende overleveres AM under feltsesongen. Dersom naturvitenskapelig materiale skal analyseres av andre oppdragsgivere enn AM, må restmaterialet overleveres museet.
- Midlertidige utstillinger hvor gjenstandsmateriale inngår, skal skje etter avtale med AM.
- Katalogisering og bearbeiding av annet originalmateriale skal foregå i AM sine lokaler. Kontorplass kan leies til kostpris.

Når det gjelder søknaden om dispensasjon fra kml § 8 1.ledd for Avaldsnes gnr. 86, Karmøy kommune, ble denne grundig drøftet i vårt brev av 24.2.2009, og vi viser til våre vurderinger og tilråding i dette brevet.

Med hilsen

Arne Johan Nærøy
museumsdirektør

Mari Høgestøl
avdelingsleder